

Fotografické pozlátko

Jsou fotografové vykladači pravdy, nebo jsou to lháři, kteří ohýbají realitu ke svému prospěchu? Převládají dnes vyumělkované fotografie takzvaně „na krásu“, nebo reportážního charakteru, které zachycují syrovou realitu kolem nás? Při pohledu na kvalitní fotografii zachycující lidské emoce nebo mající reklamní charakter se často sám sebe ptám: „Je to vůbec pravda?“. Lze se v dnešní době dostat k fotografiím, které zobrazují svět kolem nás, bez toho aby prošly zbytečnou sérií úprav?

Žijeme v době, kdy se vše kolem nás díky technologickému vývoji zrychluje. Lidé konzumují digitální obsah a získávají nové informace převážně pomocí obrazu. Přestože je tu fotografie již dlouhá desetiletí, můžeme bez nadsázky říci, že i po takové době význam fotografie neustále narůstá. Každý z nás má nějaké to fotografické zařízení v kapse a fotografovat umí i věci, od kterých bychom to vůbec nečekali. Barevné filtry na fotografii se mezi mladými staly víceméně standardem, ale někteří jsou při úpravách mnohem kreativnější. Občas mám pocit, jakoby mezi mladou generací platilo rčení, že kdo nepoužívá filtry, jako by nebyl. Ovšem s velkými možnostmi přichází i velká zodpovědnost.

Ač bych rád, tak bohužel nemohu říci, že se mi líbí způsob, jakým mladá generace fotografii využívá. V dnešní době může být fotografem v podstatě úplně každý. Vezměme si například trend pořizování tzv. „selfie“ a fotografií jídla. Stejně jako každá módní vlna mají i tyto trendy své vrcholy, které se projevují tak, že se fotografujeme takřka všude a se vším. Je naprosto jednoduché použít libovolnou fotografickou aplikaci a fotku následně v pár krocích upravit k „dokonalosti“. Napadá mě však otázka. Pro koho to celé děláme? Je určitě pěkné, že chceme svým kamarádům ukázat, jak dobře se máme. Sami však někde uvnitř víme, že si potřebujeme hlavně zvednout ego. Ovšem to nejhorší je, že jim vlastně lžeme a lež jako takovou přijímáme jako určitý standard. Copak jim ukazujeme úplnou pravdu? Sociální sítě jsou plné sterilních fotografií, kdy fotograf scénu příhodně nastaví, případně počítačově upraví tak, aby vše hrálo v jeho prospěch. Taková fotografie nemůže mít, podle mého názoru, ambice, aby byla zapamatovatelná, nebo někoho obohatila.

Dalším odvětvím, kde se používá manipulace s fotografiemi je produktová fotografie, neboli reklama. Autorům těchto fotografií jde převážně o to, aby byl divák na první pohled zaujat jejich produktem a aby si jej minimálně vyhledal v obchodě nebo na internetu, v ideálním případě zakoupil. Fotografové se proto uchylují k laciným trikům, kdy produkt naaranžují takovým způsobem, že je na výsledné fotografii k nepoznání vzhledem k tomu co později obdržíme. Každý z vás jistě zažil situaci, že si objednal jídlo ve fast foodu, nebo pouličním okénku a jídlo, které jste dostali,

nevypadalo ani v nejmenším tak, jako na obrázku před vámi. To potom vyvolává otázku: „Kde se stala chyba?“. Vypadá produkt nedokonale, protože se zaměstnanec nesnažil, nebo jsem měl zrovna jen smůlu? Většinou je odpověď naprosto jednoduchá. Díky dokonalé fotografii jsme měli přehnané nároky na to, co za své peníze dostaneme.

Poslední, ale podle mne nejzávažnější ohýbání reality jsou fotografie lidského těla. Proč v dnešní době vyžadujeme, aby člověk prezentující libovolný produkt vypadal dokonale? Každý z nás potom chce vypadat jako jeho oblíbená celebrita z titulní strany světoznámého magazínu. V tom shledávám ovšem kámen úrazu. Jak jsem se sám mohl přesvědčit v předmětu DIF, je dnes naprosto triviální záležitostí upravit rysy lidského těla k obrazu svému. Pokud by zůstalo u retuše detailů, bylo by vše v pořádku. Velká jména si však zaslouží nadstandardní péči. Jejich těla se při úpravách všemožně natáčejí a ohýbají do té míry až je výsledek k nepoznání a dokonalý tak, aby to zaujalo velké množství diváků. Normální lidé se potom diví, jak je možné, že ještě před týdnem měl tento herec nadváhu a dnes se objevuje na titulní straně časopisu s perfektně vypracovaným tělem. Dosah takové fotografie je mnohem větší, než si většina z nás laiků dokáže uvědomit. Mladá generace získává nestandardní nároky na svá těla a místo toho aby byli pouze motivovaní ke zvýšení pohybové aktivity, drží diety, kterými ničí své tělo i psychiku.

Je na čase si tedy položit otázku, kam až lze dotáhnout honbu za dokonalostí? Jen budoucnost ukáže, jestli budeme tento styl fotografie akceptovat, nebo přímo vyžadovat. Já osobně bych byl raději, kdybychom se přiblížili k realističtějšímu pojetí při fotografování. Obávám se ale, že jako vždy a všude budou mít hlavní slovo peníze. Pokud zákazníci budou takovými fotografiemi přitahováni a výrobci jim umožní ještě jednodušší cestu, jak snadno vytvářet upravené fotografie, budeme v této spirále stále klesat. Jsem ale optimistou a věřím, že se fotografie vydá tím správným směrem. Na příkladu filmového průmyslu dnes můžeme vidět, že počítačové triky už nejsou oním nablýskaným pozlátkem zaručujícím oslnivé finanční výsledky. Podobně tomu, a já v to pevně věřím, může být i u fotografie.